

Ключови думи:

Програмно преобразуване
Апаратно преобразуване
Изместване вдясно
Корекция
Микрооперация
Цифрова диаграма

Цели:

След запознаване с материала Вие трябва да можете:

- ✓ да обясните как се извършва ръчното преобразуване на дробни числа от двоична в десетична бройна система;
- ✓ да обясните как се извършва програмното преобразуване на дробни числа от двоична в десетична бройна система;
- ✓ да обясните как се извършва апаратното преобразуване на дробни числа;
- ✓ да съставите цифрова диаграма на блока за преобразуване на дробни числа от двоична в десетична бройна система.

1. Метод за ръчно преобразуване

Използва се следната форма на представяне:

$$A = a_n 2^{n-1} + a_{n-1} 2^{n-2} + \dots + a_2 2 + a_1 + a_{-1} 2^{-1} + a_{-2} 2^{-2} + \dots + a_{-k} 2^{-k}.$$

Всички цифри и числа се записват в десетичната система и действията се извършват в тази система. В резултат се получава A в десетичната система.

Пример:

$$(0,1011)_2 = 1 \cdot 2^{-1} + 1 \cdot 2^{-3} + 1 \cdot 2^{-4} = (0,6875)_{10}$$

2. Програмно преобразуване

Използват се специални подпрограми, които реализират общия метод като всички действия се извършват в двоичната система.

Пример:

$$(0,1011)_2 = (?)_{10}$$

	0,	1011
	x	1010
	1,	0110
	+101,	1
a₁	6←110,	1110
	x	1010
	1,	1100
	+111,	0
a₂	8←1000,	1100
	x	1010
	1,	1000
	+110,	0
a₃	7←111,	1000
	x	1010
	1,	0000
	+100,	0
a₄	5←101,	0000

$$(1011)_2 = (0,6875)_{10}$$

2. Апаратно преобразуване

Използва се метод, аналогичен на тези, по които става апаратното преобразуване от десетична в двоична система.

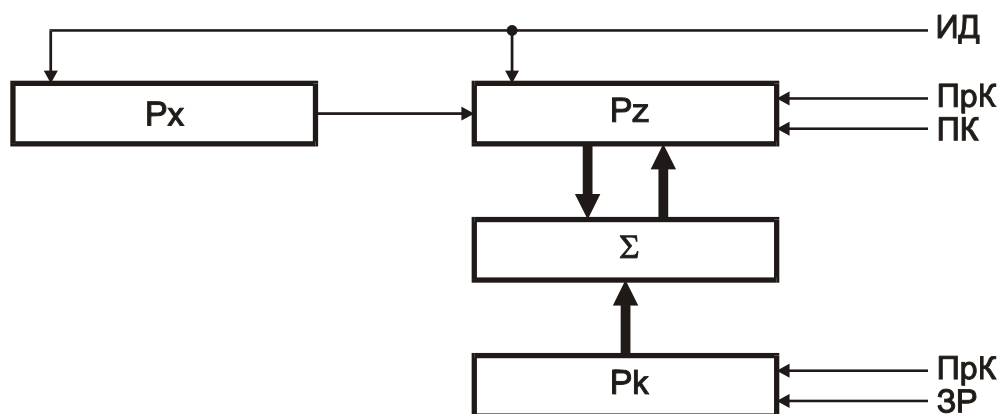
Апаратното преобразуване на дробни числа става чрез изместване надясно и прибавяне на корекция (+13) към тетрадите, в старшите разряди на които след изместването са се появили "1".

Схемата на операционната част на блока за преобразуване на дробни двоични числа в десетичната система е показана на фиг.1. В Rx се записва двоичното число, в Rk се записват кодовете на корекциите, а в Rz след съответния брой цикли се получава двоично-десетичният код на числото.

Във всеки от циклите се извършват последователно следните микрооперации:

- ИД P_x и ИД P_z ;
- $ЗР_k$;
- $ПрК P_z$ и $ПрК P_k$ в Σ ;
- $ПК P_z$.

Забележка: При корекция = 0 може да се извършва направо ИД.

Фиг.1. Схема на операционната част на блока за преобразуване на дробни двоични числа в десетичната система

Действието на блока за преобразуване е пояснено и чрез цифровата диаграма на фиг.4.

$$(0,1100011)_2 \rightarrow (?)_{10}$$

$$n_{10} = n_2 \cdot \lg 2 = 7.0,3 \approx 2$$

Px		Pz		
,1100011		,0000	0000	
,0110001	+	,1000	0000	ИД ₁ Кор.
		,1101	0000	
		,0101	0000	
,0011000	+	,1010	1000	ИД ₂ Кор.
		,1101	1101	
		,0111	0101	
,0001100	+	,0011	1010	ИД ₃ Кор.
		,0000	1101	
		,0011	0111	
,0000110	+	,0001	1011	ИД ₄ Кор.
		,0000	1101	
		,0001	1000	
,0000011	+	,0000	1100	ИД ₅ Кор.
		,0000	1101	
		,0000	1001	
,0000001	+	,1000	0100	ИД ₆ Кор.
		,1101	0000	
		,0101	0100	
,0000000	+	,1010	1010	ИД ₇ Кор.
		,1101	1101	
		,0111	0111	
		↓	↓	
		7	7	

Фиг.2. Цифрова диаграма на
блока за преобразуване на
дробни числа от двоичната в
десетичната система

Контролни въпроси:

1. Какъв метод се използва при ръчното преобразуване на дробни числа от двоична в десетична система?
2. Как се извършва програмното преобразуване на дробни числа от десетична в двоична бройна система?
3. Как се извършва апаратното преобразуване на дробни числа от десетична в двоична система?
4. Кога се налага добавянето на корекция при апаратното преобразуване на дробни числа?